

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
27 maart 2007	207 - 029	DL. 2007/843	3 april 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Nadere informatie over beleid viroïden bij planten (TRC 2007/1430)			

_____ Geachte Voorzitter,

Bij de regeling van werkzaamheden (brief van de Voorzitter van 27 maart 2007, kenmerk 207-029) van uw Kamer op 27 maart 2007 verzochten de heren Mastwijk en Waalkens mij om nadere informatie over mijn beleid voor aardappelspindelknolviroïde (PSTVd) en andere viroïden en over de mogelijkheid van schadevergoeding volgens artikel 4 van de Plantenziektenwet. De heer Mastwijk verwees naar zijn motie (21 501-32 nr. 192 van 6 februari 2007) over onderzoek in Europees verband naar schadelijkheid en overdraagbaarheid van viroïden. De heer Waalkens vroeg ook naar het internationale speelveld bij het nemen van maatregelen bij de bestrijding van gereguleerde viroïden zoals PSTVd. In deze brief ga ik op deze kwesties in.

Mijn voorganger heeft in het VAO over de Landbouw- en Visserijraad van 6 februari 2007 aangegeven de motie van de heer Mastwijk te lezen als een verzoek om nader onderzoek naar de vraag of de aangetroffen stammen van PSTVd daadwerkelijk de gereguleerde schadelijke variant van het viroïde zijn. Hij wees erop dat de schadelijkheid van het viroïde in Nederlands onderzoek onomstotelijk is vastgesteld. PSTVd is gereguleerd, ongeacht de aangetroffen stam. Mijn voorganger heeft de motie van de heer Mastwijk, waarin gevraagd wordt naar nader onderzoek, dan ook ontraden om te voorkomen dat valse verwachtingen gewekt worden bij de betrokken telers. Ik sluit mij voor wat PSTVd betreft daarbij aan.

De fytosanitaire regelgeving in de Europese Unie is geharmoniseerd. Ik wil en mag daar niet van afwijken. Onzorgvuldige naleving van internationale verplichtingen zou het vertrouwen schaden dat Nederland voor het behoud van zijn handelspositie nodig heeft. De Plantenziektenkundige Dienst is in dit verband gehouden actief onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van schadelijke organismen in Nederland. Tijdens deze opsporingswerkzaamheden wordt materiaal verzameld en onderzocht op plantenziekten. De wetenschappelijke publicatie waar de heer Mastwijk aan refereert, informeert vakgenoten over de resultaten van onderzoek naar het vóórkomen van viroïden in potplanten. Er staat in dat er naast PSTVd twee andere viroïden zijn gevonden, namelijk CEVd in het gewas Verbena en TASVd in het gewas Cestrum. CEVd en TASVd zijn net als PSTVd zogenaamde pospiviroïden en kunnen schadelijk zijn voor planten.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
3 april 2007	DL. 2007/843	2

Uitsluitend PSTVd is in de Europese Unie gereguleerd. Richtlijn 2000/29/EC schrijft geen maatregelen voor met betrekking tot CEVd en TASVd.

In het geval van de laatstgenoemde twee viroïden legt de Plantenziektenkundige Dienst tijdens het lopende onderzoek ten behoeve van een risicoanalyse geen maatregelen op. Wel kan het op basis van de uitkomst van de risicoanalyse noodzakelijk zijn tijdelijke maatregelen op te leggen. Indien definitieve maatregelen noodzakelijk blijken, worden deze genomen door de Europese Commissie. De Plantenziektenkundige Dienst zal bij het onderzoek naar het voorkomen en de schadelijkheid van deze viroïden de betreffende sectoren intensief betrekken om te voorkomen dat er onnodige onzekerheid ontstaat bij de telers.

Het is van belang dat het bedrijfsleven alert is dat er geen schadelijke organismen met plantmateriaal meekomen, geen gereguleerde organismen en ook geen andere gevaarlijke organismen. Betrokken sectoren zouden hiervoor gedragscodes kunnen opstellen. Regelmatig treffen de plantenziektenkundige diensten van de lidstaten schadelijke organismen aan waarvoor maatregelen nodig zijn. Preventie van de insleep van schadelijke organismen is in ieders belang.

Ondernemers lopen het risico geconfronteerd te worden met aantasting door schadelijke organismen. Dit kunnen in Europese richtlijnen gereguleerde organismen zijn of nieuwe organismen waartegen Nederland noodmaatregelen moet nemen. De schade kan groot zijn. Ik kan mij voorstellen dat ondernemers zich hiertegen willen verzekeren. Helaas is een initiatief in de glastuinbouw voor een verzekering tegen quarantaine-organismen in 2004 gestrand.

Artikel 4 van de Plantenziektenwet beoogt niet een algemene schadevergoedingsplicht in het leven te roepen. Bij schade veroorzaakt door maatregelen tegen quarantaine-organismen heeft de overheid de afgelopen jaren een zeer terughoudend beleid gevoerd ten aanzien van schadevergoeding in het kader van artikel 4 van de Plantenziektenwet. Er is in het geval van kuitplanten met PSTVd geen reden om van die beleidslijn af te wijken.

Risico is inherent aan ondernemen. De verantwoordelijkheid voor het dragen van deze risico's ligt bij de ondernemers zelf. Ik hecht er aan dat ondernemers kunnen kiezen op welke manier zij met risico's omgaan. Tijdens het AO van 15 maart 2007 heb ik de toezegging gedaan dat, als de sector het initiatief neemt tot een verzekering, ik bereid ben na te gaan in hoeverre een eventueel benodigde garantstelling tot de mogelijkheden behoort. Hiertoe is het noodzakelijk op basis van een concreet voorstel van de sector de financiële consequenties van een garantstelling in beeld te brengen. Bovendien is goedkeuring van de Europese Commissie vereist. Ik zie een eventueel initiatief van de sector met belangstelling tegemoet.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
3 april 2007	DL. 2007/843	3

Indien er een verzekering tot stand komt en voldoende ondernemers zich verzekeren, wil ik mij sterk maken voor een beperkte eenmalige tegemoetkoming voor de bedrijven die schade hebben geleden en die zich voor vijf jaar verzekeren, onder de eerder door mij aangegeven voorwaarden. Goedkeuring van de Europese Commissie is hierbij een vereiste.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg
